

Preek over Psalm 117

Liturgie morgendienst:

Votum en groet

Zingen: Ps. 113:1,2,3

De Tien Woorden

Zingen: Ps. 115:1,6,8

Gebed

Schriftlezing: Psalm 117 en Romeinen 15:1-13

Zingen: Ps. 117

Tekst: Psalm 117

Preek

Zingen: Lb. 16:1,2

Gebed

Collecte

Zingen: Ps. 118:1,8,9,10

Zegen

[NLB 117d: Laudate omnes gentes; filmpje <https://youtu.be/xoMEMQQ35dU>]

Liturgie middagdienst:

Votum en groet

Zingen: Ps. 113:1,2,3

Gebed

Schriftlezing: Psalm 117 en Romeinen 15:1-13

Zingen: Ps. 117

Tekst: Psalm 117

Preek

Zingen: Lb. 16:1,2

Geloofsbelijdenis

Zingen: Lb. 434:1-5

Gebed

Collecte

Zingen: Ps. 118:1,8,9,10

Zegen

Gehouden te: Baflo, 12-07-15 (9.30 u.)
 Ulrum, 12-07-15 (14.30 u.)

Preek

Gemeente van onze Heer Jezus Christus, broeders en zusters, jongens en meisjes,

1. Kortste psalm

In de regio Noord-Overijssel / Salland werd Psalm 117 wel de 'euipsalm' genoemd. De hooipsalm. Waarom?

In de hooitijd hadden ook de christelijke boeren het druk. Er was nauwelijks tijd om rustig te eten. En in het verlengde ervan ook geen tijd om een lang gedeelte uit de Bijbel te lezen. Natuurlijk sla je het Bijbelles niet over. Nou dan kies je Psalm 117. En na het danken kon je snel het land weer op. Want het hooi moet wel droog binnengehaald worden. Hooipsalm dus.

Je leert hem gemakkelijk uit je hoofd. Zelfs een kind uit groep 2 of 3 van de basisschool. "Mama, mag ik straks Bijbel lezen," vraagt Jan van 6 jaar. Hij kan net een beetje lezen. "Wat ga je dan lezen?" vraagt mama. "Psalm 117, want die ken ik wel."

*"Loof de HEER, alle volken,
prijs hem, alle naties..."*

"Goed gedaan, hoor!" prijst mama haar kind.

Psalm 117 is de kortste psalm uit het psalmboek. Binnen 10 seconden heb je hem gelezen. Komt goed uit als je haast hebt...

Maar wat zingen we nu eigenlijk dan? Wat is de boodschap van de Heilige Geest in Psalm 117? Je kunt je zelfs afvragen of je wel over deze psalm moet of kunt preken? Is het niet beter om hem vooral te zingen, in een aantal variaties?

Dat doen we zeker in deze dienst. Maar er valt ook wel wat over te zeggen ondanks de beknoptheid. De psalm heeft een wereldwijde strekking. In vier regels komen alle volken, Gods gemeente en Gods eeuwige goedheid en trouw in beeld.

Dat is heel veel.

Ik zet als thema boven de preek:

Loof de HEER wereldwijd!

2. Uitnodiging voor alle volken

We weten niet wie de dichter van Psalm 117 is. Ook niet wat de aanleiding was om deze korte psalm te schrijven. Hij is gewoon te kort om er concrete aanwijzingen uit te halen.

We weten wel wie deze psalm hebben gezongen. De gelovigen van het Oude en Nieuwe Testament. Gods gemeente dus. In de tempel, de synagoge, het kerkgebouw, in de huizen.

Sommige van de zangers kennen we zelfs bij naam: de Heer Jezus en zijn 11 leerlingen. We weten zelfs het precieze moment. Aan het slot van het pesachmaal, vlak voor het vertrek naar Getsemane. Matteüs en Marcus vertellen het allebei.

"Nadat ze de lofzang hadden gezongen, vertrokken ze naar de Olijfberg." (Mat. 26:30; Marc. 14:26)

Die lofzang is het zogenoemde 'Hallel'. Dat zijn de psalmen 113 tot 118. Ze hebben een vaste plaats in de liturgie van het pesachmaal bij de Joden. Aan het begin worden de psalmen 113 en 114 gezongen en na de maaltijd de psalmen 115 tot 118. Op weg naar het kruis en de opstanding zingt onze Meester Jezus zijn eigen lofzang. Hij zingt het 'Halleluja, loof de HEER.' Met heel Gods gemeente. Deze psalmen krijgen daardoor een heel diepe klank. Ze zijn Jezus op het lijf geschreven. Het bekendste psalmdeel in dit verband is Psalm 118:22,23, door Jezus direct toegepast op zijn positie als Messias van Israël.

*"De steen die de bouwers afkeurden
is een hoeksteen geworden.
Dit is het werk van de HEER,
een wonder in onze ogen."*

Wanneer je beseft dat Jezus zelf ook Psalm 117 heeft gezongen, dat neemt de zegingskracht ervan sterk toe.

*"Loof de HEER, alle volken,
prijs hem, alle naties:..."*

Alle volken worden zingend uitgenodigd en aangespoord om de HEER te loven. En dat draagt wereldwijd. In navolging van haar hoofd gaat Gods gemeente met Gods naam naar de volken toe.

"Doe met ons mee in het prijzen van de HEER, onze God."

Die aansporing klinkt op aanwijzing van de HEER zelf. Want God houdt voortdurend de volken in het oog. Ook wanneer Hij een bijzondere relatie aangaat met het volk Israël en met zijn gemeente in het Nieuwe Testament.

Dat hoor je in de Bijbel steeds weer. Denk aan de profeten van Israël, dit tal van profetieën hebben gegeven voor en over de volken rondom Israël. Vaak met de dreigende taal van Gods oordeel. Maar verschillende keren ook met beloften van heil in de naam van de God van Israël.

Vooraf wanneer de komst van de Redder wordt aangekondigd, komen de volken in beeld. Zo moet Jesaja de komende Dienaar van de HEER aankondigen met deze woorden van God zelf:

*"Dat je mijn dienaar bent
om de stammen van Jakob op te richten
en de overlevenden van Israël terug te brengen,
dat is nog maar het begin.
Ik zal je maken tot een licht voor alle volken,
opdat de redding die ik brengen zal
tot aan de einden der aarde reikt." (Jes. 49:6)*

Kort na de geboorte van Jezus neemt de oude Simeon deze woorden over.

*"Nu laat u, Heer, uw dienaar in vrede heengaan,
zoals u hebt beloofd."*

*Want met eigen ogen heb ik de redding gezien
die u bewerkt hebt ten overstaan van alle volken:
een licht dat geopenbaard wordt aan de heidenen
en dat tot eer strekt van Israël, uw volk.” (Luc. 2:29-32)*

De volken zijn in beeld bij de HEER en bij zijn gemeente. De Messias komt de volken redden, door uit alle volken en natiën een gemeente van geredde mensen bijeen te brengen.

Als God zich op een bijzondere manier met zijn volk verbindt, betekent dat niet dat dat volk in een getto terecht komt. Gods gemeente is geen besloten club, maar een volk met een open vizier naar de heidenen, naar de volken. Want zij is geroepen om licht te verspreiden, zodat de volken in het licht van de Heer zullen wandelen. De volken moeten de naam en de faam van de HEER, de God van Israël, leren kennen. Ze moeten worden aangestoken om de lof van deze God te verkondigen. De gemeente van God mag daarbij het voortouw nemen en de toon aangeven:

*“Loof de HEER, alle volken,
prijs hem, alle naties:...”*

De Heilige Geest legt die roep op de lippen van de gemeente. Het is de liefste wens van God dat Hij geprezen wordt door alle mensen.

3. Loven bindt samen

De apostel Paulus ziet het werkelijkheid worden, dat heidenen de Heer gaan prijzen, samen met gelovigen uit het volk van Abraham in de ene gemeente van Christus. Dat schrijft hij aan de gemeente van Rome. Een gemeente van mensen met heel verschillende achtergronden en manieren van denken, Joods en niet-Joods. Dat gaf moeite en spanning. En het was moeilijk om elkaar te aanvaarden als leden van één gemeente.

Paulus schrijft daarover in Romeinen 14 en 15. Hij spoort de christenen aan elkaar te aanvaarden en rekening te houden met elkaars gevoeligheden. De sterken met de zwakken en de zwakken met de sterken.

Want, zegt Paulus, u moet eendrachtig, uit één mond de God en Vader van onze Heer Jezus Christus verheerlijken. Niets bindt meer samen dan het prijzen van de HEER om zijn grote werken. Paulus schrijft:

“Luister goed: Christus werd een dienaar van de Joden. Zo liet hij zien dat God doet wat hij beloofd heeft. Want de belofte van God aan de voorouders van de Joden werd werkelijkheid toen Christus kwam. Ook liet Christus zien hoe goed God is voor de niet-Joden. Want alle volken danken God voor de redding die hij wil geven. Zo staat het ook in de heilige boeken: ‘Samen met alle volken wil ik God danken. Ik zing een lied om hem te eren.’” (Rom. 15:8,9, BGT)

Paulus haalt in dit verband vier teksten aan uit het Oude Testament. Waaronder Psalm 117. De heidenvolken zullen God gaan prijzen om zijn ontferming en zijn goedheid. “Loof de HEER, alle volken...”

De redding door Christus is vanaf het begin ook bestemd geweest voor de volken. Dat had God al aan Abraham beloofd, hoe met zijn nageslacht alle volken van de aarde gezegend zullen worden. Zie Genesis 12:1-3.

Die belofte maakt God waar door Jezus Christus. En met de uitstorting van de Heilige Geest op Pinksteren is dat in een geweldige stroomversnelling gekomen. Sindsdien gaat het goede nieuws van Jezus Christus de wereld over en bereikt God gaandeweg alle volken. En uit alle natiën komen mensen, die de lof op de HEER overnemen en ermee instemmen.

Wat er altijd al in zat in de korte Psalm 117, komt er na Pinksteren des te meer uit. Want Jezus heeft voor zijn sterven de lofzang gezongen met zijn gemeente, vertegenwoordigd in zijn leerlingen. En sindsdien verstomt de lofzang nooit meer.

Psalm 117 is een lofzang voor de kerk van Jezus Christus. Zij zingt de volken voor. Want zij heeft het prijzen geleerd van haar Heer. En zij heeft de goedheid van God ervaren.

4. Gods goedheid ervaren

Gods gemeente heeft geweldig goede redenen om alle volken van de wereld op te roepen de HEER te loven. Je kunt denken aan het feit dat God heel de wereld geschapen heeft. De schepping is reden genoeg om God uitbundig te prijzen. Dat noemt Psalm 117 niet. Andere psalmen wel.

Hier is Gods onmetelijke goedheid reden om te prijzen en de volken aan te sporen tot de lof aan God. Vers 2 geeft aan waarom.

*"... zijn liefde voor ons is overstelpend,
eeuwig duurt de trouw van de HEER."*

Daarmee zeggen we: 'Kijk mensen, zo is de HEER. Dat hebben we ervaren van Hem. Dat hebben we van Hem meegemaakt. Gods overstelpende liefde en zijn eeuwigdurende trouw. Zo is God echt. Dat is zijn naam en faam.

Gods liefde en goedheid zijn onvoorstelbaar en overstelpend. En God is trouw tot en met. Je kunt altijd op de HEER aan en zijn woord is waar en vast.

Aan Gods liefde en trouw komt nooit een eind. Dat heeft Gods gemeente ervaren in de loop van de eeuwen. Daarover rakt zij dus nooit uitgezongen.

Misschien heeft iemand gedacht: 'Hoezo Gods goedheid ervaren?' Vanwaar dat 'ervaren'? Zoek je niet iets dat aansluit bij het levensgevoel van vandaag: je moet dingen ervaren en beleven, ook in je geloof.

Nee, ik zoek dat element niet, maar ik vind het wel in Psalm 117. Want u leest en zingt: "Zijn liefde voor ons is overstelpend."

Gods goedheid heeft de overhand, staat er eigenlijk. Het domineert in het leven van de gelovigen. Dat heeft God zelf bewezen. Hij zond zijn Zoon als Redder van zijn volk en van de wereld.

"Want God had de wereld zo lief dat hij zijn enige Zoon heeft gegeven, opdat iederen die in hem gelooft niet verloren gaat, maar eeuwig leven heeft." (Joh. 3:16)

Gods liefde en goedheid laten zich nooit wegdrücken uit Gods gemeente. Dat geloven wij stellig, ook al lijkt het soms anders te zijn. Gods volk heeft in de loop van de

eeuwen steeds weer ervaren hoe God redde en bevrijde. Uit Egypte, uit Babel, uit de macht van de zonde en de dood.

Gelovigen uit alle tijden hebben het ook ervaren in hun persoonlijke leven. Lees, hoor en zing de psalmen. Bijvoorbeeld de psalmen in de directe omgeving van 117.

*"De HEER is genadig en rechtvaardig,
onze God is een God van ontferming,
de HEER beschermt de eenvoudigen,
machteloos was ik en hij heeft mij bevrijd.
Kom weer tot rust, mijn ziel,
de HEER is je te hulp gekomen.
Ja, u hebt mijn leven ontrukkt aan de dood,
mijn ogen gedroogd van tranen,
mijn voeten voor struikelen behoed."* (Ps. 116:5-8)

En:

*"de rechterhand van de HEER verheft mij,
de rechterhand van de HEER doet machtige daden.
Ik zal niet sterven, maar leven
en de daden van de HEER verhalen:
de HEER heeft mij gestraft,
maar mij niet prijsgegeven aan de dood."* (Ps. 118:16-18)

Gods goedheid heeft altijd de overhand over ons en in ons midden. Ook in tijden van moeite en nood. Want God is goed.

De volken moeten dat weten. Het moet hun verteld worden. En als het hun verteld is moeten ze gaan meedoen in het prijzen van de HEER.

'Zo is de HEER. Wij geloven in Hem. Wij hebben ervaren hoe goed God is. Groot zijn Gods werken en zeer goed. Onze geschiedenis als volk van God en als kerk van Christus is er vol van. Ons eigen leven ook. Prijs de HEER. En doe mee met de lof aan God.'

Nee, niet onze ervaringen lokken en trekken anderen in de eerste plaats. Maar wel de liefde van de HEER. God die een en al goedheid is. Hij heeft dat bewezen in Jezus Christus. In Hem vooral zijn Gods goedheid, ontferming en trouw zichtbaar geworden.

Wie dat ziet en gelooft gaat Gods verheerlijken om zijn goedheid en trouw. Samen met alle heiligen uit alle volken.

Loof de HEER wereldwijd. Tot in eeuwigheid. Want zolang duurt zijn trouw.
Halleluja!

Amen